

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Vladislav Roșca în numele inculpatei Frăsineac Inga, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016, în cauza penală privind-o pe

FRĂSINEAC Inga Leonid, născută la 27 noiembrie 1975, originară din sat. Verejeni, r-nul Ocnița și domiciliată în mun. Chișinău, str. Onisifor Ghibu 7/3, ap. 13.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31 martie 2015 - 10 februarie 2016;

Instanța de apel: 01 martie 2016 - 03 mai 2016;

Instanța de recurs: 19 iulie 2016 – 05 octombrie 2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 februarie 2016, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Frăsineac I. a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 4 ani și în baza art. 360 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 1 an.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, pedeapsa definitivă în privința lui Frăsineac I. a fost stabilită de 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 4 ani.

În baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei închisorii stabilite în privința lui Frăsineac I. a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Frăsineac I. la 04 martie 2015, susținând că are influență asupra persoanelor publice din cadrul Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, la o discuție purtată pe str. Veronica Micle din mun. Chișinău cu administratorul S.C. „NICPLOTEAN” SRL, Plotean N., a pretins de la ultimul suma de 1000 euro, echivalentul a 20696 lei MDL conform cursului BNM, pentru a stabili la care din persoanele publice din cadrul Primăriei, mun. Chișinău se află materialele cererii din 01 aprilie 2014 privind cumpărarea terenului aferent imobilului proprietate privată a S.C. „NICPLOTEAN” SRL, situată pe str. Feredelului 2 din mun. Chișinău, declarate ca fiind dispărute și 1000 euro pentru a determina persoanele publice din cadrul Primăriei mun. Chișinău să aplice avizele necesare ce lipsesc la materialele cererii S.C. „NICPLOTEAN” SRL din 01 aprilie 2014, în vederea prezentării ulterioare a acestora la ședința Consiliului municipal Chișinău, întru emiterea unei decizii pozitive cu privire la cumpărarea terenului menționat.

În continuarea intenției sale infracționale, la 11 martie 2015, în cadrul întâlnirii cu cet. Plotean N. în locul stabilit anterior și anume pe str. Veronica Micle din mun. Chișinău, Frăsineac I., sub același pretext a majorat cuantumul remunerației ilicite pretinzând suma de 4000 euro, echivalent a 81060 lei, conform cursului BNM, argumentând majorarea cuantumului remunerației ilicite prin necesitatea aplicării avizelor necesare de către mai multe persoane publice din cadrul Primăriei și Consiliului municipal Chișinău.

Ulterior, la 13 martie 2015, Frăsineac I., stabilind o întrevedere cu Plotean N. pe str. Veronica Micle din mun. Chișinău, în automobilul său de model Toyota Corola, cu n/î K AK 533, a primit de la Plotean N. suma pretinsă de 4000 euro, echivalent a 79110 lei, conform cursului BNM, bani ce conform prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal constituie proporții mari.

Tot ea, Frăsineac I. activând în calitate de specialist principal în Secția relații funciare, sectorul comercial din cadrul Direcției funciare a Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, cu sediul în mun. Chișinău str. Veronica Miele 10, în intervalul de timp - prima decadă a lunii decembrie 2014 - 16 ianuarie 2015, în timp ce se afla la serviciu, din interes material a luat și a tănuit materialele cererii administratorului S.C. „NICPLOTEAN” SRL, Plotean N., din 01 aprilie 2014 privind cumpărarea terenului aferent imobilului proprietate privată a S.C. „NICPLOTEAN” SRL, situat în str. Feredelului 2, mun. Chișinău, documente primite spre examinare și pe care la 16.01.2015 le-a declarat ca fiind pierdute.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la 04 martie 2015, Frăsineac I. susținând că, are influență asupra persoanelor publice din cadrul Primăriei mun. Chișinău și a Consiliului municipal Chișinău, în cadrul unei discuții purtate în str. Veronica Micle mun. Chișinău cu administratorul S.C. „NICPLOTEAN” S.R.L., Plotean N., în scopul satisfacerii interesului material, a pretins de la ultimul suma de 1000 euro, echivalentul a 20696 lei conform cursului BNM precum că pentru a identifica la care din persoanele publice din cadrul Primăriei mun. Chișinău se află materialele cererii din 01 aprilie 2014

privind cumpărarea terenului aferent imobilului proprietate privată a S.C. „NICPLOTEAN” SRL, situat în str. Feredelului 2, mun. Chișinău.

La 13 martie 2015, în rezultatul efectuării acțiunilor de urmărire penală de la Frăsineac I. au fost ridicate materialele cererii administratorului S.C. „NICPLOTEAN” SRL, Plotean N. din 01 aprilie 2014, a căror dispariție a fost declarată de către Frăsineac I. la 16 ianuarie 2015.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatei întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, trafic de influență adică *pretinderea și primirea personal de bani pentru sine și pentru alte persoane, de către o persoană care susține că are influență asupra unor acțiuni în exercitarea funcției lor, cu primirea de bunuri în proporții mari* și art. 360 alin. (1) Cod penal, *luarea și tănuirea din interes material a documentelor ce aparțin unei instituții*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către acuzatorul de stat și avocatul Tașco V. în numele inculpatei.

3.1. Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei și aplicarea față de inculpată, în baza art. 326 alin. (2) lit. c) și art. 360 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 4 ani și cu excluderea art. 90 Cod penal. În motivare, procurorul a menționat că, sentința instanței de fond o consideră ca fiind neîntemeiată din motivul aplicării nejustificate a prevederilor art. 90 Cod penal.

Apelantul a susținut că, Frăsineac I. activând în calitate de specialist principal în secția relații funciare din cadrul Consiliului municipal Chișinău, a neglijat în mod obraznic prevederile art. 22 alin. (2) lit. f) al Legii nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 3, 8 alin. (1) lit. a), art. 9 alin. (1) al Legii nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită al funcționarului public.

Prin urmare, apelantul a specificat că instanța de fond la adoptarea sentinței nu a apreciat obiectiv circumstanțele comiterii infracțiunilor, aplicând inculpatei o pedeapsă disproporțională încălcărilor admise, fapt prin care a contribuit la dezvoltarea în rândul cetățenilor a sentimentului de neîncredere. Or, pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu faptele comise și consecințele acesteia, neținând cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite.

De asemenea, a mai invocat procurorul apelant și faptul că, în cauza deferită judecății nu sunt prezente circumstanțe excepționale, iar inculpata nu va conștientiza consecințele încălcării legii, prin aplicarea art. 90 Cod penal, respectiv nu se va atinge scopul pedepsei penale.

3.2. Avocatul Tașco V. a solicitat repunerea în termen a cererii de apel și admiterea

acesteia, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Frăsineac I. să-i fie stabilită pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 364¹ sub formă de amendă în mărime 2400 unități convenționale.

În motivare, apelantul a menționat că, la data de 25 februarie 2016 prin intermediul oficiului poștal a depus apelul împotriva sentinței, fapt confirmat prin plicul anexat la cererea de apel, ulterior fiind telefonat de un reprezentant al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău i s-a comunicat faptul adresării greșite a cererii, prezentându-se la judecătoria nominalizată a ridicat plicul cu cererea depusă expediindu-1 la Judecătoria Centru, după competență.

Avocatul a indicat că, instanța de fond la aplicarea pedepsei nu a luat în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celei vinovate, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, precum și condițiile de viață ale familiei acesteia.

Un alt argument în susținerea apelului a fost și faptul că, instanța de fond a admis doar câteva circumstanțe atenuante, deși în realitate la caz sunt mult mai multe, și anume: partea vătămată în cadrul procesului de judecată a menționat că nu are careva pretenții față de inculpată, gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite fiind unul scăzut, Frăsineac I. anterior nu a fost judecată, recunoașterea vinovăției și căința sinceră precum și conlucrarea activă cu organele de drept și cu partea vătămată în vederea soluționării cât mai rapide a situației apărute. Deși inculpata a beneficiat de o reducere a limitelor pedepsei instanța de fond i-a aplicat totuși o pedeapsă prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016 apelul avocatului V. Tașco declarat în interesele inculpatei I. Frăsineac a fost respins, ca nefondat, iar apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Frăsineac I. a fost recunoscută vinovată și condamnată în temeiul art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 360 alin. (1) din Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) din Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor, definitiv lui Frăsineac I. i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, în rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

Termenul executării pedepsei stabilite în privința lui Frăsineac I. urmînd a fi calculat din momentul reținerii acesteia.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, la caz, cu certitudine s-a stabilit că inculpata a comis infracțiunile încriminate acesteia prin rechizitoriu.

În ceea ce privește quantumul pedepsei definitive stabilite inculpatei, s-a menționat că instanța de fond a ținut seama de gradul concret al pericolului social realizat prin

comiterea faptelor infracționale de către inculpată, calitatea pe care o avea aceasta la momentul comiterii faptei, consecințele survenite, datele personale ale inculpatei, vârsta de 41 ani, cu studii superioare și lipsa antecedentelor penale, la fel și conduita procesuală caracterizată prin atitudinea de recunoaștere a faptei.

Însă, datele ce țin de persoana inculpatei, respectiv conduita bună înainte de săvârșirea infracțiunii, obiectivată prin lipsa antecedentelor penale sau atitudinea acesteia după săvârșirea infracțiunii rezultată prin prezentarea sa în fața autorităților și comportarea sinceră în cursul procesului, nu pot prevala în raport cu natura și gravitatea faptelor comise, mai mult că datele privind persoana inculpatei nu prezintă careva garanții că, pe viitor, din același motive care au condus la comiterea faptelor ce fac obiectul prezentei cauze, dînsa nu și-ar relua activitatea infracțională, prin urmare suspendarea executării pedepsei a fost aplicată neîntemeiat de către prima instanță.

Reieșind din raționamentele enunțate, instanța de apel a considerat apelul avocatului V. Tașco în interesele inculpatei I. Frăsineac nefundat urmând a fi respins.

Pe de altă parte, instanța având în vedere argumentele din cererea de apel declarat de procuror în coraport cu circumstanțele cauzei, precum și ținînd seama de prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție, inclusiv și de Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 61 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale pe cauzele de corupție, a considerat că alegațiile apelantului sunt întemeiate, iar sentința urmează a fi casată, în partea stabilirii pedepsei, or aceasta fiind una prea blîndă.

Sub acest aspect, instanța de apel a specificat că inculpata I. Frăsineac a adus un grav prejudiciu autorității publice locale, în care și-a desfășurat activitatea, iar prin modalitatea concretă în care a acționat, a compromis încrederea populației în activitatea autorităților de stat. Luând în considerare toate aceste elemente, instanța de apel a apreciat că instanța de fond nu a cuantificat judicios gravitatea concretă a faptelor săvârșite de inculpată, iar suspendarea executării pedepsei nu va duce la atingerea scopului pedepsei penale.

Prin urmare, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave și grave, de persoana celei vinovate și anume că, aceasta și-a recunoscut vina, se căiește pentru fapta comisă, este pentru prima dată supusă răspunderii penale, totodată modalitatea în care a acționat în ceea ce privește săvârșirea infracțiunii de trafic de influență și tăinuirea din interes material a documentelor ce aparțin unei instituții, denotă pericolozitatea inculpatei.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel avocatul Roșca VI., acționînd în numele inculpatei, a atacat-o cu recurs ordinar solicitînd casarea parțială a acesteia, în latura stabilirii pedepsei, cu aplicarea unei sancțiuni mai blînde non-privative de libertate. Avocatul consideră hotărârea instanței de apel drept una neîntemeiată și pasibilă casării din următoarele motive.

La etapa examinării cauzei în prima instanță, la 3 februarie 2016, I. Frăsineac, a depus o cerere prin înscris autentic, prin care a recunoscut faptele incriminate acesteia prin rechizitoriu, a recunoscut vina, solicitând judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penată. Instanța de fond a admis cererea inculpatei și prin încheiere protocolară a dispus examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, adică în ordinea art. 364¹ din Cod de procedură penală. Aceasta presupune că, pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximum și din minimum prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la aplicarea pedepsei în privința inculpatei.

Respectiv, avocatul susține că, instanța de judecată, la stabilirea pedepsei penale în privința lui I. Frăsineac, urma să opereze cu următoarele limite de pedeapsă cu închisoarea: pentru fapta de la art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal - pedeapsa cu închisoarea de la 1 an și 4 luni la 4 ani și pentru fapta de la art. 360 alin. (1) Cod penal - pedeapsa cu închisoarea de la 2 luni la 2 ani.

Aceleași reduceri urmau să fie aplicate și pentru celelalte sancțiuni prevăzute de legea penală, adică pentru amendă și munca neremunerată în folosul comunității.

Chiar dacă s-ar părea că limitele minime și maxime, ce se conturează pentru pedepsele prevăzute de legea penală în cazul faptelor indicate, după aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, par a fi foarte mici, acestea sunt absolut legale, iar instanța nu trebuie să le aprecieze.

Însă, la caz, se constată că nici instanța de fond, nici instanța de apel nu au luat în considerație circumstanțele atenuante existente și nici faptul că inculpata a recunoscut faptele savârșite, deci și-a asumat responsabilitatea pentru faptele sale, conștientizând gravitatea lor, se căiește sincer. Aceste circumstanțe justifică afirmația că jumătate din scopul pedepsei penale, așa cum este el reglementat la art. 61 Cod penal este deja realizat, or, chiar din start, atragerea inculpatei la răspundere penală, înțelegerea caracterului faptelor sale și recunoașterea vinei sale reprezintă o demonstrație a reeducării acesteia, a corectării comportamentului său, cât și un garant al prevenției altor asemenea fapte din partea ei. În acest mod, apărătorul remarcă duritatea neproportională a sancțiunilor aplicate față de Frăsineac I. de instanța de fond, dar mai ales de către instanța de apel.

La stabilirea pedepsei, nici instanța de fond, nici instanța de apel nu au ținut cont de toate circumstanțele atenuante care au existat în cauza penală, acestea fiind:

- lipsa vreunei pretenții a părții vătămate față de inculpată, fapt expus direct de către aceasta în cadrul procesului de judecată;

- gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite fiind unul scăzut art. 76 alin. (1) lit. a) Cod penal;

- faptul că inculpata anterior nu a fost judecată;

- inculpata a comis o infracțiune pentru prima dată;

- și-a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer, precum și a conlucrat activ cu organele de drept și cu partea vătămată în vederea soluționării cât mai rapidă a situației apărute;

- inculpata are la întreținere copii minori;

- se caracterizează pozitiv.

Recurentul susține că, chiar dacă unele dintre circumstanțele atenuante care sunt indicate nu se regăsesc expres în lista celor de la alin. (1) al art. 76 din Codul penal, acestea primesc caracterul unor circumstanțe atenuante în virtutea alin. (2) al aceluiași articol. Totodată, se susține că atât instanța de apel, cât și instanța de fond, nu au ținut seama de art. 78 alin. (1) Cod penal.

Mai mult ca atât, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 360 Cod penal, observăm că pedeapsa cu închisoarea este o pedeapsă alternativă, fiind cea mai aspră. Instanța de judecată, în special instanța de apel nu doar că nu a ținut seama de circumstanțele atenuante, în virtutea cărora ar fi putut stabili o pedeapsă non-privativă de libertate, dar aceasta i-a aplicat inculpatei pedeapsa cu închisoarea cu executare. Prin urmare, prin decizia sa, instanța de apel încalcă principiul proporționalității în raportul dintre faptă și gradul prejudiciabil al acesteia și pedeapsa aplicată.

De asemenea, recurentul susține că instanțele eronat au aplicat față de inculpată pedeapsa complementară, odată ce art. 326 alin. (2) Cod penal nu prevede o atare pedeapsă pentru persoanele fizice, doar pentru cele juridice.

În final, avocatul conchide că instanța de apel, în lipsa unor circumstanțe agravante, dar în prezența unui cumul de circumstanțe atenuante, a stabilit o pedeapsă penală nejustificat de aspră în privința lui Frăsineac I.

În drept, recurentul își întemeiază cererea de recurs pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de avocatul Roșca Vl. menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca vădit neîntemeiat, decizia instanței de apel fiind legală și întemeiată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, iar în vederea statuării date se expun următoarele raționamente de drept și de fapt.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se reține că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de către recurent.

Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt aplicabile circumstanțelor cauzei, sau când nu este descrisă și argumentată esența încălcării.

La caz, reieșind din conținutul recursului ordinar declarat se constată că titularul acestuia invocă ca temei de drept pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură

penală pledînd că hotărîrea instanței de apel urmează a fi casată dat fiind că instanța nu a individualizat corect pedeapsa în privința inculpatei, mai mult, chiar în contradicție cu prevederile legale relevante cauzei.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel, din considerentul că acestea, în viziunea sa, greșit au dispus condamnarea lui Frăsineac I. în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal și art. 360 alin. (1) din Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) din Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatei, respectiv în această parte Colegiul penal nu se va expune.

Or, într-un prim aspect, instanța de recurs ține să consemneze că găsește vădit nefondate criticele recurentului în partea ce ține de individualizarea greșită a pedepsei penale aplicate față de inculpata Frăsineac I., această concluzie fiind rezultată din însăși scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 Cod penal de legislator, potrivit căruia pedeapsa este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cît și a altor persoane. Ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încît inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolelor incriminate prin rechizitoriu inculpatei, la caz, fiind incidente art. 326 și 360 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă cînd aceasta impune inculpatei lipsuri și restricții ale drepturilor ei proporționale cu gravitatea infracțiunilor săvîrșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiunile comise.

În cauza deferită judecării, se constată că, potrivit sentinței adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Frăsineac I. a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 4 ani și în baza art. 360 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 1 an. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, pedeapsa definitivă în privința lui Frăsineac I. a fost stabilită de 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 4 ani. În baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei închisorii stabilită în privința lui Frăsineac I. a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

După care, legalitatea și temeinicia sentinței în baza apelurilor depuse de partea apărării și de procuror, a fost verificată de instanța de apel, care a casat sentința în partea stabilirii pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Frăsineac I. a fost recunoscută vinovată și condamnată în temeiul art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 360 alin. (1) din Cod penal la 2 ani închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1) din Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor, definitiv lui Frăsineac I. i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Respectiv, criticele apelantului-avocat în numele inculpatei, în partea ce ține de solicitarea de a aplica o pedeapsă non-privativă de libertate față de Frăsineac I., au fost respinse, ca nefondate. Avînd în vedere că criticile date sunt invocate și la etapa judecării recursului, Colegiul, subsidiar verificînd în această parte hotărîrea recurată, enunță că, în cauza deferită judecării, instanța de apel, a dat răspuns la toate alegațiile formulate de partea apărării în vederea motivării soluției de respingere a solicitării privind aplicarea unei pedepse mai blînde și anume non-privative de libertate. Totodată, instanța de recurs apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de avocatul Tașco V. în numele lui Frăsineac I., ca nefondat.

De asemenea, tot aici urmează a se menționa că poziția părții apărării privitor la greșita individualizare a pedepsei penale aplicate în privința inculpatei, nu poate în sine să ducă la casarea hotărîrii judecătorești recurate, dacă aceasta nu este fundamentată pe niște circumstanțe de fapt și de drept incidente cauzei, de natură să schimbe soluția adoptată.

Mai mult, în acest punct de analiză, urmează a se aminti părții apărării, subsidiar la cele ce preced, că în cazul infracțiunilor de corupție noțiunea „*gravitatea infracțiunii săvârșite*” trebuie înțeleasă în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora.

Totodată, se menționează că, potrivit orientărilor practicii judiciare, pedeapsa stabilită de instanță pentru infracțiunile de corupție trebuie să fie nu numai legală, în sensul respectării cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și justă, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului. În același timp, trebuie să fie respectată prevederea art.61 Cod penal, conform căruia, pedeapsa care se aplică urmează să atingă scopul de restabilire a echității sociale și de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni de către alte persoane.

Astfel, condamnând persoanele pentru infracțiunile de corupție, instanța trebuie să asigure aplicarea pedepsei prevăzute expres de sancțiunea articolului incriminat, inclusiv

cu aplicarea pedepselor complementare care sunt obligatorii. Același principiu urmează să fie aplicat la stabilirea pedepsei și atunci când cauzele de corupție se examinează în procedurile speciale, în cazul nostru fiind incidentă procedura reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Așadar, persoanele care comit infracțiuni de corupție au calitatea de subiect special și sunt persoane supuse unei responsabilități deosebite față de alți infractori, astfel că și aprecierea a careva circumstanțe, ca atenuante sau excepționale, obligă instanțele de judecată să manifeste o deosebită atenție.

În speță, recurentul pretinde că pedeapsa pentru infracțiunile comise de inculpată este una prea aspră reieșind din faptul că Frăsineac I. a recunoscut fapta sa, deci și-a asumat responsabilitatea pentru ceea ce a săvârșit, conștientizând gravitatea celor comise și căindu-se sincer de ele. Totodată, avocatul pledează pentru stabilirea unei pedepse non-privative de libertate față de Frăsineac I., dat fiind că în speță sunt prezente mai multe circumstanțe de natură să-i atenueze pedeapsa, iar legea prevede exhaustiv pedepse alternative închisorii, inclusiv amenda.

Față de raționamentele formulate de recurent, instanța de recurs ține totuși să amintească că, cauza dată a fost judecată în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit alin. (8) al normei date, inculpata care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Totodată, se specifică că, procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) cererea inculpatei să intervină pînă la începerea cercetării judecătorești în prima instanță;

2) *cererea inculpatei trebuie să conțină mențiuni privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe;*

3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse.

Înscrisul autentic al inculpatei cuprinde atît recunoașterea faptei descrise în rechizitoriu, cît și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

La caz, a fost adusă în discuție de către partea apărării, atît la etapa judecării apelurilor, cît și a recursului, problema coexistenței circumstanțelor de natură să atenueze pedeapsa penală, referindu-se la aceea că inculpata Frăsineac I. și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite.

Însă, în acest caz, atât doctrina cât și practica judiciară majoritară au reținut că recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară, deoarece asta ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Tot aici, instanța de recurs explică recurentului că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea unei pedepse non-privative de libertate, iar în formarea acestei convingeri, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege.

În continuare, se relevă că legislația în vigoare, ce reglementează statutul diferitor persoane publice, prevede drept condiție pentru numirea sau, după caz, alegerea acestora în funcție lipsa antecedentelor penale. Deci, lipsa antecedentelor penale nu poate fi considerată ca o circumstanță atenuantă sau ca indice pozitiv ce caracterizează persoana și duce nemijlocit la redozarea pedepsei în privința sa.

Din atare considerente se conchide că instanța ierarhic inferioară a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatei Frăsineac I. urmărind în acest sens comportamentul acesteia din înainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate prin actul de sesizare a instanței, precum și de circumstanțele comiterii acestor infracțiuni, de scopul urmărit și prejudiciul cauzat.

De asemenea, este important de a remarca că instanța de apel la trasarea concluziei privind neaplicarea art. 90 Cod penal și neaplicarea unei pedepse alternative închisorii, sub formă de amendă, a punctat un șir de argumente temeinice, care, în opinia instanței de recurs, sunt de natură să excludă posibilitatea aplicării institutului suspendării executării pedepsei în privința lui Frăsineac I. și justifică neaplicarea pedepsei amenzii.

Pe de altă parte, în opinia instanței de control judiciar în mod eronat recurentul susține că în privința lui Frăsineac a fost aplicată nejustificat pedeapsa complementară, or așa cum deducem din textul legii, precum și reieșind din practica judiciară, pentru persoanele fizice este valabilă și aplicabilă pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat prevăzută la art. 326 alin. (2) Cod penal.

De altfel, inculpata care a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea infracțiunii de corupție trebuie să fie privată de dreptul de a ocupa această funcție în continuare, or, anume astfel va fi atins scopul pedepsei penale.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal consideră important de a mai specifica că, argumentele invocate de recurent în cererea de recurs au constituit în mare parte obiect de examinare la etapa judecării cauzei în instanța de apel, ceea ce presupune că reluarea acestora nu se impune.

În consecință, Colegiul penal consideră că, la caz, nu se constată vreun temei admisibil pentru aplicarea unei pedepse non-privative de libertate în privința lui Frăsineac I., precum și excluderea pedepsei complementare sub forma de privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul instituțiilor de stat pe un termen de 4 ani, iar pedeapsa, astfel cum a fost stabilită de către instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și

scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatei, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și a altor persoane.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de apărătorul Roșca Vl. în numele inculpatei Frăsineac I., sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Vladislav Roșca în numele inculpatei Frăsineac Inga, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016, în cauza penală privind-o pe Frăsineac Inga Leonid, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 04 noiembrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru